

**ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АКТ**

2022 оны 06 сарын 03 өдөр

Дугаар 047-2022/30-13-ИДА-ГА/21560347/29

Арвайхээр

ХУЖИРТ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА Т.БАЯРМӨНХ ТАНАА

Төлбөр барагдуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1 дэх хэсэг, 9 дүгээр зүйлийн 9.1, 9.2-д заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан ӨВА-2022/30-13-ШТА-ГА кодтой төлөвлөгөөний дагуу “Орон нутгийн хөгжлийн сангийн бүрдүүлэлт, зарцуулалт, үр нэлөө, үр дүн” -д аудит хийхэд Хужирт сум малын тоо толгойн албан татварын 22.3 сая төгрөгийг хуулийн хугацаанд нь төвлөрүүлээгүй зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Малын тоо толгойн албан татварын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1-т “Албан татвар төлөгч энэ хуулийн дагуу ногдуулсан албан татварыг тэнцүү хоёр хуваан тухайн жилийн 7 дугаар сарын 15, 12 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор өөрийн өмчилж байгаа малын тоо толгой тоологдож бүртгэгдсэн сум, дуургийн төсөвт төлнө.” гэж заасныг зөрчсөн байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-д “Шалгагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа болон төсвийн орлого бүрдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө олж бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, хамгаалахтай холбоотой хууль тогтоомж, захирагааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно.”, Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны A/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.3.4-д “төсөвт төвлөрүүлэх ёстой татварын болон татварын бус төсвийн орлогыг төсөвт дутуу төвлөрүүлсэн эсвэл төвлөрүүлээгүй” гэсэн заалтуудыг үндэслэн ТОГТООХ нь:

1. Малын тоо толгойн албан татварын 2021 онд дутуу төвлөрүүлсэн 22.3 сая төгрөгийг сумын ОНХС-гийн дансанд төвлөрүүлэх.

2. Актын биелэлтийг биелэлтийг 2022 оны 11 дүгээр сарын 20-ны дотор Өвөрхангай аймаг дахь Төрийн Аудитын газарт албан тоотоор ируулэхийг Хужирт сумын Засаг дарга Т.Баярмөнх, Санхүүгийн албаны дарга Д.Уранчимэг нарт хариуцуулав. ¹⁶

ТӨЛБӨРИЙН АКТ ТОГТООСОН:

ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР <i>О.БАТЖАРГАЛ</i>
АХЛАХ АУДИТОР <i>Д.ХОРЛООСҮРЭН</i>
АУДИТОР <i>О.РИНЧИНМЯДАГ</i>
Э.ЭНХБАЯР

¹⁶ Акт албан шаардлагын биелэлт хангагдаагүй тохиолдолд Төрийн аудитын тухай хуулийн 42.1 Энэ хуулийн 16 дугаар зүйлд заасан этгээд, хүчин төвэлдөр болсон албан шаардлага, төлбөрийн актыг хугацаанд нь биелүүлээгүй, аудитын үйл ажиллагаанд саад учруулсан, санхүүгийн тайлангийн аудитаар сөрөг дүгнэлт авсан, хуулиар хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан, албан үүрээз биелүүлээгүй, албан тушаалын бүрэн эрхээ хэтрүүлсэн нь аудитаар илэрсэн бол туу айн албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах үндэслэл болно.

**ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА**

2022 оны 06 сарын 08 өдөр

Дугаар 084-2022/30-13-ИСТА-10/11560344/269.
Арвайхээр

Г ХУЖИРТ СҮМҮН ЗАСАГ ДАРГА

Т.БАЯРМОНХ ТАНАА

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1 дэх хэсэг, 9 дүгээр зүйлийн 9.1, 9.2-д заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан ӨВА-2022/30-13-ШТА-ГА кодтой төлөвлөгөөний дагуу “Орон нутгийн хөгжлийн сангийн бүрдүүлэлт, зарцуулалт, үр нөлөө, үр дүн” -д аudit хийхэд дараах зөрчил илэрлээ.

Шилэн дансны тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.2.2-т “Орон нутгийн хөгжлийн сан”-ийн төсөв санхүүгийн үйл ажиллагааны төлөвлөлт, гүйцэтгэл, хэрэгжилт, тайлагналтай холбоотой мөнгөн болон бусад гүйлгээг хамруулахаар заасны дагуу ЗГ-ын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолын хавсралт 19-д тусгасан маягтын дагуу цахим хуудсанд 3 аж ахуйн нэгж 96.3 сая төгрөгийн санхүүжилт, зарлагыг байршуулаагүй байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.9-т “Арван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүнгээр улс, орон нутгийн төсөв, Засгийн газрын болон орон нутгийн тусгай зориулалтын сан, орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө оруулалт, санхүүжилт, Засгийн газар, түүний харьяа байгууллагаас гаргасан бонд, үнэт цаас, өрийн бичиг, баталгаа, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээний дагуу хэрэгжүүлж байгаа төсөл, хөтөлбөр, арга хэмжээний дагуу санхүүжиж байгаа энэ хуулийн 3.1.4, 3.1.5-д заасан этгээд нь нийт төсөвт өртөг, хэрэгжилтийн явц, үе шат, зарлага, санхүүжилтийн мэдээллийг Засгийн газраас тогтоосон журмын дагуу улирал бүр хөрөнгө оруулалт, санхүүжилтээ хүлээн авсан төсвийн байгууллагын цахим хуудас, мэдээллийн самбар, шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд байрлуулах ба шаардлагатай гэж үзвэл олон нийтийн бусад цахим хуудас, өөрийн цахим хуудсаар давхар мэдээлж болно. Мэдээллийг төсвийн байгууллагын цахим хуудас, мэдээллийн самбар, шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд байрлуулахад энэ хуулийн 3.1.4, 3.1.5-д заасан этгээд төлбөр төлөхгүй” -гэж заасныг биелүүлээгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-т “Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоо, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө.”, Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4.2.1.11-д “хууль тогтоомж, гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал.” гэж заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Шилэн дансны тухай хуульд заасны дагуу 10 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүнгээр олгосон орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө оруулалт, санхүүжилтийг 2016 оны 29 дүгээр тогтоолын хавсралт 19-д тусгасан маягаар цахим хуудсанд байршуулж гэрээний биелэлтийг хангуулж ажиллах.

2. Дээрх зөрчлийг арилгаж биелэлтийг 2022 оны 11 дүгээр сарын 20-ны дотор Өвөрхангай аймаг дахь Төрийн Аудитын газарт албан тоотоор ирүүлэхийг Хужирт сумын Засаг дарга Т.Баярмөнх, Санхүүгийн албаны дарга Д.Уранчимэг нарт хариуцуулав.³⁹

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР О.БАТЖАРГАЛ

АХЛАХ АУДИТОР П.ХОРЛООСҮРЭН

АУДИТОР О.РИНЧИНМЯДАГ

АУДИТОР Э.ЭНХБАЯР

³⁹ Акт албан шаардлагын биелэлт хангагдаагүй тохиолдолд Төрийн аудитын тухай хуулийн 42.1 Энэ хуулийн 16 дугаар зүйлд заасан этгээд, хүчин төгөлдөр болсон албан шаардлага, төлбөрийн актыг хугацаанд нь биелүүлэсгүй, аудитын үйл ажиллагаанд саад учруулсан, санхүүгийн тайлангийн аудитаар сөрөг дүгнэлт авсан, хуулиар хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан, албан үүргээ биелүүлэсгүй, албан тушаалын бүрэн эрхээ хэтрүүлсэн нь аудитаар илэрсэн бол тухайн албан хааочид сахилгын шийтгэл ногдуулах үндэслэл болно.